

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Limburg

Tuin van het Kasteel van Melveren

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel:	Tuin van het Kasteel van Melveren
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Sint-Truiden
Deelgemeente:	Sint-Truiden
Bron:	Schepping: 2016-08-29 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/303412
Coördinaten:	Breedte: 5.19701706748 Lengte: 50.8310698286

Primaire tekst

Nieuwe tuin, ontwerp van Viviane Paelinck uit 1991, bij het restant van een parkje bij het kasteel van Melveren met 18de-, 19de- en 20ste-eeuws uitzicht maar oudere kern, nu in gebruik als restaurant.

Het kasteel ligt ten noorden van de Melsterbeek, ten noordwesten van de kerk van Melveren en ten zuiden van de spoorlijn naar Alken. De gebouwen dragen de jaartallen 1620 op de wapenstein van H. van Mettecoven en K. van Velpen en 1742 in het blazoën van W. Seroots. Ze werden in 1991 gerestaureerd en verbouwd. Voorheen moet hier een Augustinessenklooster hebben bestaan, onder de naam Sint-Luciadal dat in 1743 beschreven wordt als een *'huis, aangenaam gelegen dat de kenmerken draagt van zijn verleden'*. Op de Ferrariskaart (1771-1775) is een vierkant complex met binnenkoer getekend met boomgaard ten noorden, tuinen ten zuiden en zuidoosten en een rechte dreef richting beek naar het zuidwesten.

Op het Primitief kadasterplan (1825) ligt er bij de kerk en de pastorie een gesloten complex met binnenkoer (nr. 164) en een U-vormige gracht (perceel nr. 167, vijver) op enige afstand, mogelijk wijzend op een verdwenen opperhof; ten noordoosten twee percelen met paviljoen of bakhuis (nr. 162, tuin en 163, bouwland) en ook perceel nr. 170 en 171 zijn tuinen. In 1844 is het eigendom van weduwe Pieter Chantraine, rentenierster te Sint-Truiden. Op de Dépot-kaart (opname 1871, uitgave 1878) zijn de gebouwen gelegen temidden van boomgaarden en ligt er ten noorden van de beek een lustbosje.

Nu staat er slechts één vleugel met een ruim herenhuis overeind. De toegang gebeurt vanuit het zuidoosten, langs een toegangshek met voetgangersdeur naar het nieuw aangelegd erf. Dat ligt in dolomiet met een strook kasseien tegen het huis. Vierkante pijlers van baksteen en eenvoudig gesmeed ijzeren hek met vierkante stijlen met acanthusknop, ondertussen- en bovenregel en ronde spijlen met lanspunten. Haaks een vasthek tussen erf en tuin. Ten noordwesten is het erf begrensd door de oude tuinmuur. Twee hermetsele vierkante ingangspijlers geven toegang tot de nieuwe, nu omhaagde en deels ommuurde moes- en kruidentuin, gelegen in de oude boomgaard ten noorden. Vast hek op bakstenen voet tussen het parkje en de moestuin. Ten noordoosten ligt een pittoreske, hoog ommuurde en beboomde tuin in kern uit einde 18de eeuw, grenzend aan de kerk en de uitbreiding van het kerkhof. Het zacht oplopend grasveld heeft een interessante beplanting van loof- en naaldhout en in de lengteas ligt tegen de bakstenen tuinmuur een classicistisch rechthoekig tuinpaviljoen uit 1763 onder zadeldak. Het is opgetrokken in baksteen met Maaslandse natuursteen voor de rondboogvormige deuromlijsting en de als fronton gemarkeerde puntgevel. Het werd genoteerd op de Primitieve kadasterkaart. Ernaast, in de noordelijke hoek staat op een heuvelkje een rustiek paviljoen gebouwd met boomstronken in cement met een kegeldak van riet, uit de tweede helft van de 19de eeuw. Mogelijk was het een gloriëtte die uitkijk bood op de spoorweg.

Ten noorden situeren zich de recent aangelegde boomgaard, moes- en kruidentuin. De bakstenen muur is gemeenschappelijk met de noordoostelijke tuin en heeft deels een smeedijzeren hek op een bakstenen plint. Ten zuidwesten ligt de recente bloementuin uit 1991, ter plaatse van de voormalige binnenkoer, met omhaagde kamers en terrassen met snoeivormen, bolbomen en bloemenborders.

Bomen

Bruine beuk (*Fagus sylvatica*), oude buxus (*Buxus sempervirens* subsp. *sempervirens*) bij de hekpijlers naar de moestuin, gele beshulst (*Ilex aquifolium* 'Bacciflava'), gewone es (*Fraxinus excelsior*), gewone hazelaar (*Corylus avellana*), Coloradozilverspar (*Abies concolor*), Californische schijnicipres (*Chamaecyparis lawsoniana*), mammoetboom (*Sequoiadendron giganteum*), van haag van eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*) in het verlengde van de noordoostelijke tuinmuur, treures (*Fraxinus excelsior* 'Pendula').

Auteur: De Maegd, Christiane

Auteur: van den Bossche, Herman

Datum: 2003

Titel Text: Tuin bij het kasteel van Melveren

Grafische documenten

Luchtfoto vanuit het zuiden met links van de kerk, het kasteel van Melveren, rechts de oude pastorie en er tegenover de nieuwe (Gemeente Sint-Truiden, 01-01-2003, ©Vlaamse Gemeenschap)

Het rustieke paviljoen op een heuveltje bij het voormalig kasteel van Melveren (Vandevorst, Kris, 01-01-2003, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Limburg, Primitief plan (1825), door J.L. Schijns zoon.

DE SAUMERY P.L. 1977: *Les délices du país de Liège (Luik, 1743)*, anastatische herdruk, Brussel, 360.

SCHLUSMANS F. met medewerking van Gyselinck J., Linters A., Wissels R., Buyle M. & De Graeve M.-Ch. 1981: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Limburg, Arrondissement Hasselt*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 6N2 (He-Z), Brussel - Gent, 840.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120987>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/23012>

Beknopte karakterisering

Datering: tweede helft 18de eeuw, tweede helft 19de eeuw, vanaf 1975

Typologie: belvédères, bloementuinen, boomgaarden, hekken, omhaagde moestuinen, omheiningmuren, ommuurde moestuinen, tuin- en parkbeplantingen, tuinpaviljoenen